

فقه سرانگاه و دیده بان

توصیه آیت‌الله العظمی گلپایگانی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ

در مورد انقلاب اسلامی

حفظ اصل جمهوری اسلامی را لازم می‌دانم و بر مسئولین محترم است که از خط مستقیم اسلام منحرف نشوند و سعی کنند، روز به روز نظام با اسلام تطبیق بیشتری پیدا کند و به‌دور از هر اختلاف و با اتحاد، از این عطیه الهی پاسداری نمایند و خیر و صلاح و رسیدگی به حال مستمندان را وجهه همت قرار دهند.

بر مردم است که در حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی کوتاهی نکنند و سعی و کوشش خود را در پشتیبانی حاکمیت اهداف قرآن مجید و اعلا‌ی کلمه اسلامی به‌کار گیرند و رضای حضرت بقیة‌الله روحی و ارواح العالمین له الفداء را در اعمال و کردار خود منظور دارند.

توصیه آیت‌الله العظمی گلپایگانی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ

در مورد حوزه‌های علمیه

در مورد حوزه‌های علمیه به حضرات آیات و اساتید محترم و طلاب عزیز تذکراً عرض می‌نمایم: عظمتی که هم‌اکنون برای حوزه‌های علمیه به‌ویژه درخشش چشم‌گیر جهانی حوزه علمیه قم پس از انقلاب اسلامی ایران حاصل شده و موفقیت‌هایی که به دست آمده است که از شرق و غرب، دست نیاز به این مرکز شیعه دراز شده است، نتیجه ارشادات، تبلیغات، زحمات، فداکاری‌ها و تحمل صدمات و مشقات علمای سلف و فقهای بزرگوار است که به دست شما سپرده شده است.

نگاهی به زندگی نامه آیت‌الله العظمی سید محمد رضا گلپایگانی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ

در هشتمین روز ماه ذی‌عده ۱۳۱۶ ه‍.ق در «گوگد» گلپایگان، کودکی پا به عرصه وجود نهاد که به‌مناسبت تقارن ولادتش با سالروز ولادت امام هشتم حضرت علی‌بن موسی‌الرضا (علیه السلام) نامش را «محمد رضا» و کنیه‌اش را ابوالحسن و لقبش را هبة‌الله نهادند. پدرش آقا سید محمد باقر، عالمی معروف به زهد و تقوا و پایبند به آداب و مستحبات دینی و کوشا در امر به‌معروف و نهی از‌منکر بود که هم‌اینک مرقدش مورد احترام و زیارت مردم است.

معظم‌له در سه‌سالگی مادر و در نه‌سالگی پدرش را از دست داد و دوران کودکی را با مشکلات و سختی‌های فراوان و از دست دادن پدر سپری کرد و تحصیلات ابتدائی را در مکتب‌خانه گذراند.

نوجوانی بیش نبود که شوق تحصیل علوم اسلامی او را مشتاق آیت‌الله محمد تقی گوگدی گردانید و نزد ایشان ادبیات عرب را فرا گرفت. سپس نزد آیت‌الله سید محمد حسن خوانساری زانوی ادب به زمین زد و ادبیات و بخشی از سطوح را نزد وی آموخت.

نوزده‌ساله بود که به سوی اراک شتافت و در مدرسه آقا سید ضیاء‌الدین به تکمیل سطوح عالیه پرداخت و در سال ۱۳۳۷ ه‍.ق. شایستگی حضور در درس خارج فقه و اصول آیت‌الله العظمی حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی (رحمته‌الله) را پیدا کرد و تا سال ۱۳۴۰ ه‍.ق. در آن شهر از آن مرجع بزرگ بهره برد. در بیست و چهار سالگی در پی مهاجرت استادش آیت‌الله حائری به قم و تأسیس حوزه علمیه در این شهر مقدس، به قم آمده و در مدرسه فیضیه سکونت گزید و درس‌ها را با آیت‌الله سیداحمد خوانساری (رحمته‌الله) به مباحثه نشست. استاد با مشاهده استعداد و فهم شاگرد سخت‌کوش خود به او بسیار علاقه‌مند شد. او را در شمار اصحاب خاص و هیأت افتاء قرار داد و «تصحیح کتاب‌الصلاة» خود را به او و آیت‌الله اراکی واگذار نمود. ایشان نیز تا پایان عمر استاد، ملازم درس ایشان بود.

ایشان از آیت‌الله حائری (رحمته‌الله) اجازه اجتهاد و از مرحوم حاج شیخ عباس محدث قمی (رحمته‌الله) و آقا شیخ محمد رضا اصفهانی (رحمته‌الله) اجازه نقل روایت اخذ کرده است.

آیت‌الله العظمی گلپایگانی (رحمته‌الله) در طول سی و دو سال مرجعیت، یکی از ارکان قفاهت بود و روزانه استفتانات گوناگون از سراسر جهان به محضر ایشان فرستاده می‌شد و از همین رهگذر در تمام ابواب فقه فتوا داده است و هم‌اینک مجموعه‌های بسیاری از فتوای ایشان در دسترس است.

آیت‌الله العظمی گلپایگانی (رحمته‌الله) از بدو حرکت شجاعانه روحانیت به رهبری امام راحل، به مبارزات پیگیر و بی‌امان خویش با استبداد پرداخت و نخستین اعلامیه اعتراض به لایحه ننگین «انجمن‌های ایالتی و ولایتی» در مهرماه ۱۳۴۱ شمسی از سوی ایشان صادر شد و به دنبال آن بود که پیام‌ها و بیانیه‌های ایشان تا سقوط رژیم پهلوی ادامه یافت.

مرجع بزرگ شیعه، در بردارنده فضایل اخلاقی و کمالات نفسانی بود. ویژگی‌های بارز ایشان عبارتند از: زهد و بی‌اعتنایی به جلوه‌های دنیا،

تواضع، بهره‌وری از فرصت‌ها، تجلیل از مقام فقهاء و مراجع معاصر، تشویق عالمان و نویسندگان، اهتمام بسیار به حفظ و قرائت قرآن به‌طوری که در هر شبانه‌روز با تمام گفتاری‌ها حداقل دو نوبت قرآن تلاوت می‌نمود. عشق به ساحت مقدس ائمه اطهار (علیهم‌السلام) به‌گونه‌ای که سال‌ها حتی پس از مرجعیت به منبر تشریف برده، اخبار آل محمد (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) را به گوش مردمان می‌رساند و روزهای عاشورا روضه می‌خواند و در عزای امامان به شدت می‌گریست و به زیارت مرقد آنان مکرر مشرف می‌شد. تقید بسیار به مستحبات و ترک مکروهات، زنده‌کننده مراسم اعتکاف در سراسر ایران و ترویج‌کننده عزاداری فاطمیه دوم از جمله اقدامات ایشان بود.

احترام بسیار به استاد قائل بود و همیشه پیش از درس، فاتحه‌ای به روح ایشان نثار می‌نمود. سرانجام آن عبد صالح خدا پس از عمری سرشار از توفیق و پربار از خدمات دینی و علمی و پس از طی بیماری کوتاه‌مدت در ۹۶ سالگی در شامگاه روز پنجشنبه ۱۸ آذر ۱۳۷۲ ندای حق را لبیک گفت و فقدان قلب تمام مسلمین جهان را در هم فشرد.

مردم در سوگ آن مرجع بزرگ، از صمیم قلب به سوگواری پرداختند و از سوی دولت هفت روز عزای عمومی و یک روز تعطیل اعلام گردید و مجالس بزرگداشت مقام علمی ایشان در گوشه و کنار جهان و جای جای کشور اسلامی‌مان تا مدت‌ها ادامه یافت. پیکر پاک آن مرجع بزرگ، روز جمعه، نخست در تهران با حضور صدها هزار نفر و با شرکت رهبر معظم انقلاب تشییع شد و پس از پنج ساعت راهپیمایی به قم انتقال یافت و سپس در روز شنبه ۲۰ آذر با حضور خیل عظیم و پرشکوه مردم قم تشییع و با اقامه نماز میت به امامت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی داماد آن مرحوم، در مسجد بالاسر مرقد مطهر حضرت معصومه (علیها‌السلام) در جوار تربت استادش به خاک سپرده شد.

● **بخشی از پیام امام خامنه‌ای به‌مناسبت ارتحال این عالم ربانی**

«این شخصیت والاّی کهنسال، در میان مراجع عظام تقلید، یکی از موفق‌ترین و سعادتمندترین‌ها بودند. ۳۲ سال مرجع تقلید، حدود ۷۰ سال مدرس حوزه علمیه قم و حدود ۸۵ سال سرگرم فراگرفتن و آموختن فقه آل محمد (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) بودند.

اولین مدرسه علوم دینی به‌سبک جدید را ایشان در قم تأسیس نمودند. اولین مؤسسه بزرگ قرآنی را ایشان در قم بنیان نهادند. اولین فهرست بزرگ فقهی و حدیثی با استفاده از دانش و اختراعات جدید بشری را ایشان پدید آوردند. صدها مدرسه و مسجد و مؤسسه تبلیغ دین در سراسر کشور و در کشورهای دیگر بنیاد کردند. هزاران شاگرد را از فقه پخته و عمیق خود بهره‌مند ساختند. بسیاری آراء و نظرات فقهی که حاکی از روشن‌بینی و ذهن‌نوگرای ایشان بود، ارائه کردند و بالاتر از همه با منش و رفتار پرهیزکارانه و با طهارت و تقوایی که می‌توانست، برای علما و فقها، الگویی زنده و ملموس باشد، عمری پربرکت را به نراحت کامل گذرانیدند.»

■ هفته‌نامه افق حوزه

ویژه‌نامه بزرگداشت بیست و نهمین

سالروز ارتحال زعیم عظیم‌الشأن جهان تشیع

فقیه اهل بیت عصمت و طهارت (علیه‌السلام)

آیت‌الله العظمی گلپایگانی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ

■ دوشنبه ۴ بهمن ۱۴۰۰

■ ۲۱ جمادی‌الثانی ۱۴۴۳

■ ۲۴ ژانویه ۲۰۲۲

بزرگداشت بیت‌نهمین سالگرد ارتحال زعیم عظیم‌الشأن جهان تشیع، فقیه اهل بیت عصمت و طهارت عظیم‌السلام

حضرت آیت‌الله العظمی آقایی حاج محمد رضا موسوی گلپایگانی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ

سجده مقدس امام حسن عسکری علیه‌السلام (قم، چهارراه بازار)

شنبه ۲۲ جمادی‌الثانی، ۵ بهمن ۱۴۰۰، بولارنارغشا

نختران: حجة الاسلام والمسلمین دکتر فریسی